

N:o 91.

Af Herrar **Hans Andersson** och **Olof Larsson**: *Angående taxa för läkares godtgörelse vid sjukbesök.*

Ganska ofta är man i tillfälle se, hurusom tidningarne gång efter annan underrätta om olyckor, som förorsakats genom anlitan af quacksalvare vid inträffade sjukdomsfall bland både människor och husdjur, och lika ofta vill man påbörda den eller den ortens befolkning, att gammaldags vidskepelse är förnämsta upphofvet till dylika personers anlitan vid förefallande behof af läkareråd. Det kan vist icke förnekas, att vidskepliga människor ännu finnas, som måhända hellre anlita quacksalvare än examinerade läkare om råd, äfven om besök af de senare också kunde erhållas för intet, men visst är att de mindre bemedlade oftast af pekuniera skäl vända sig till s. k. »kloka gubbar och gummor» för att få hjälp, då sådan äro af nöden. Orsaken härtill torde få anses ligga i den omständigheten, att läkares tillkallande för den mindre bemedlade oftast är i förhållande till förmögenhetsvilkoren så kämbart, att, om nöden är än aldrig så stor, han dock af detta skäl nödgas afstå från tillkallande af distriktets läkare, när på förhand icke kan beräknas, hvartill arvödet kan sig belöpa, och om befintliga tillgångar äro tillräckliga. Ett exempel: tänkom oss att en eller flera medlemmar i en mindre bemedlad familj nedläggas på sjuksängen, då läkareråd blir nödvändigt, men penningar till gäldande häraf fattas, och annan tillgång ej finnes än möjligen en ko eller ett par getter, hvilka för familjens uppehälle äro oundgängliga, men som skulle för bestridande af läkarebesöket åtgå, derest, som fallet oftast är på många ställen inom landet, längre afstånd mellan läkares och den sjukas hemvist är till finnandes. Hvad under då, om den mindre bemedlade, med sådana perspektiv för ögonen, anlitar den billige om ock okunnige quacksalvaren! Denne kan nöja sig med 50 öre, då en praktiserande läkare anser sig behöfva hundra gånger denna summa, eller 50 kronor.

Under sådana förhållanden kan man ju våga påstå, att mindre bemedlade äro hänvisade till oftanämnde godtköpsläkare, och följderna hafva varit och förblifva sannolikt, att många dugliga arbetsbin för samhället gått och gå förlorade, derest ej läkareråd på bestämda och billiga vilkor kunna erhållas.

Ett medel, som till någon del bör kunna motverka och utrota qvacksalveriet och på samma gång bereda den mindre bemedlade klassen minskade kostnader för läkares anlitande vid inträffande sjukdomsfall, torde kunna ernås derigenom att läkarnes lönevillkor förbättrades, om så skulle anses behöfligt, och en bestämd taxa för deras arbete upprättades. En läkaretaxa synes oss böra vara fördelaktig å ömse sidor, för den hjälpbehöfvande, emedan han på förhand kan beräkna kostnaden, och för läkaren, emedan han i så fall antagligen har att påräkna en vida större praktik och blefve mera anlita. För lyckade, större, grannliga operationer torde dock en fix summa vara olämplig och svår att bestämma; börande ersättning för sådana fortfarande öfverlemnas till läkarnes egna bedömanden, dervid patientens ekonomiska ställning med rätta vanligtvis tagits i betraktande.

De grunder, på hvilka en läkaretaxa lämpligast bör hvila, äro väl visserligen svåra att uppgifva, men med god vilja bör det icke blifva omöjligt. Att bestämma ett visst dagtraktamente jemte fri skjuts, torde ej vara lämpligt, emedan sjukbesök på kortare afstånd gör fördelningen af traktamentsersättningen svår, då flera sjukbesök på en dag skulle kunna verkställas, och derföre torde lämpligare vara att bestämma taxan efter afståndet eller det antal mil läkaren nödgas resa. Af sådan anledning våga vi framställa följande förslag:

Att läkare för sjukbesök inom 0,5 mil från sitt hemvist, då endast landsväg är att tillgå, eger att utom fri skjuts uppbära ersättning med 3 kronor; för besök från 0,5 till och med en mil, ersättning 4 »
 för d:o 1 d:o d:o 2 d:o 5 »
 och för besök på längre afstånd eger läkaren tillgodonjuta två kronor per mil;

Att, derest jernväg eller ångbåtslägenhet är att tillgå, ersättningen utgår med två tredjedelar af hvad för landsvägslägenhet föreslagits jemte hyttplats på ångbåt och å jernväg första klassens kupé, samt för recept en krona.

På grund af hvad här ofvan blifvit anfördt, våga vi vördsamt föreslå,

att Riksdagen för sin del beslutar, det taxa för läkares godtgörelse vid förekommande sjukbesök varder upprättad och antagen i hufvudsaklig öfverensstämmelse med ofvan antydda förslag.

För händelse det Utskott, dit denna motion varder remitterad, icke skulle anse sig kunna upprätta ifrågavarande taxa, så föreslås,

att Riksdagen genom skrifvelse till Kongl. Maj:t i underdånighet anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes låta genom sakkun-

nige personer utarbete och för nästa Riksdag framlägga förslag till läkaretaxa i antydd rigtning.

Stockholm den 27 Januari 1879.

Hans Andersson, Olof Larsson,

från Jemtlands län.

N:o 92.

Af Herr **Sven Anderson:** *Om förhöjd tull å s. k. nürnbergerkram eller sådana från utlandet hit inkommande varor, hvilka äro att hänföra under rubriken leksaker.*

Vid genomläsning af den till innevarande års Riksdag aflättna Kongl. propositionen angående statsverkets tillstånd och behof, har jag, bland annat, till min förvåning funnit, att Kongl. Maj:t, hvars synnerliga omsorg jag efter mitt förmenande trott alltid varit rigtad derpå, att icke ett fåtal, (den rikare delen) af svenska folket blifvit lindrigt beskattadt, under det att den stora mängden (den mindre bemedlade klassen) oskäligt betungas med skatter, till betäckande af den uppkomna statsbristen m. m. föreslagit att höja tillverkningsskatten å bränvin till 1 krona 20 öre pr kanna, samt tullafgiften å kaffe 11 öre och å socker till omkring 13 öre pr skålpund, men deremot icke föreslagit någon tullförhöjning å *viner*. Då dessa skatter eller afgifter äro af den beskaffenhet, att de till största delen utgå af den talrika, obemedlade befolkningen, men deremot endast med en obetydlighet utgöras af de rikare samhällsmedlemmarne, synas mig dessa skatteförhöjningar vara i hög grad olämpliga, hvadan den riksdagsman, som ömmar för den stora allmänhetens väl, måste afslå Kongl. Maj:ts ifrågavarande förslag, ty det synes mig vara både rättvist och klokast, att man ställer det hela så, att hvar och en af landets inbyggare kommer att i mån af sin förmögenhet bidra till de utgifter, som för statens upprätthållande kunna finnas vara af behofven påkallade.